

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • www.ue-varna.bg

УТВЪРЖДАВАМ

РЕКТОР:.....

(проф. д-р Е. Станимиров)

ХАРАКТЕРИСТИКА

Докторска програма: Политическа икономия (Обща икономическа теория)

Област на висшето образование: 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление: 3.8 Икономика

ВАРНА

2026

1. Обща характеристика:

Докторската програма „Политическа икономия (Обща икономическа теория)“ представлява най-високата образователна и научна степен в областта на фундаменталните икономически науки и е насочена към задълбочено овладяване на съвременните теоретични подходи, количествени методи и приложни аналитични инструменти. Основната ѝ цел е да формира изследователи и експерти, способни да идентифицират, анализират, интерпретират и предлагат решения на сложни икономически процеси и зависимости в условията на динамична и несигурна среда. Програмата подготвя специалисти не само за академична и преподавателска кариера, но и за водещи аналитични позиции в неправителствения сектор, институции на публичната администрация, международни организации, финансови институции и частния сектор.

Чрез систематично обучение по икономическа теория, статистически методи, моделиране и интердисциплинарни курсове, докторантите придобиват умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания, участие в разработването на публични политики и бизнес стратегии. Програмата поставя акцент върху оригиналния принос към науката, върху критичното мислене, способността за работа с данни и аргументираното формулиране на изводи, приложими както в научната, така и в практическата сфера.

Същностната стойност на програмата е не само в усвояването на знания, а в развитието на мислещи и адаптивни личности, които могат да се ориентират в глобални и локални икономически предизвикателства, да формулират политики, базирани на доказателства, и да бъдат носители на иновации в икономическата практика.

2. Компетенции:

Завършилите ДП „Политическа икономия (Обща икономическа теория)“ ще бъдат подготвени да поемат водеща роля в сложна и динамична среда, в която се вземат стратегически решения, изграждат се политики или се моделират бизнес и социални процеси. Те ще придобият следните компетенции:

- *Идентифициране и формулиране на реални икономически проблеми:* Докторантите ще развиват способност да откриват важни икономически предизвикателства в конкретен контекст (национален, регионален или глобален) и да ги превеждат в ясно дефинирани изследователски въпроси. Те ще придобият умения да различават съществени от второстепенни фактори, да оценяват рисковете, да идентифицират интереси на различни заинтересовани страни (държавни институции, бизнес, домакинства, международни партньори).

- *Проектиране и прилагане на аналитични инструменти за вземане на решения:* ДП ще подготви докторантите да прилагат напреднали количествени методи за анализ (регресионни модели, структурни модели, причинно-следствени оценки, иконометрични техники върху големи бази данни). Те ще придобият умения да изграждат сценарии, да симулират политики и да предлагат конкретни препоръки въз основа на резултати от анализа.

- *Интерпретиране и представяне на сложна информация пред различни аудитории:* Завършилите програмата ще умеят да обобщават и визуализират резултатите от анализите си по ясен, структуриран и убедителен начин в доклади, презентации и устни изложения. Те ще бъдат подготвяни за работа с представители на бизнеса, администрацията и неправителствения сектор, където комуникацията трябва да е ефективна, разбираема и с практическа стойност.

- *Умения за приложение на икономическото знание в управленски и консултантски практики:* Завършилите ДП „Политическа икономия (Обща икономическа теория)“ ще са способни да ръководят или консултират процеси по разработване на стратегии, анализ на инвестиции, оценка на въздействие на политики, ценообразуване и пазарна конкурентоспособност. Те ще имат солидна подготовка да участват в проектни екипи, изготвящи препоръки по структурни реформи, регионално развитие, устойчиво финансиране или иновационни политики.

- *Инициативност и критическо мислене в условия на несигурност:* Завършилите програмата ще умеят да работят при ограничена информация и в среда с висока степен на неопределеност. Те ще бъдат способни да формулират

хипотези, да експериментират с алтернативни подходи и да адаптират стратегиите си в движение - компетенции, все по-необходими в съвременната икономика.

- *Преподавателска и научно-изследователска компетентност:* Завършилите програмата ще могат да преподават както във висши учебни заведения, така и в рамките на фирмени обучения, бизнес семинари или държавна администрация. Те ще придобият умения да водят дискусии, да оценяват знания и да ръководят млади изследователи.

3. Професионална реализация:

Завършилите ДП "Политическа икономия (Обща икономическа теория)" имат профил на изследовател и експерт с широка приложимост на знанията в областта на публичните политики и анализа на икономическите процеси. Професионалната реализация е възможна в няколко направления:

- *Академичен сектор* - преподавателски и изследователски позиции в университети и изследователски институти; участие в международни научни мрежи, издателства и др.
- *Публичен сектор* - анализатори, съветници и експерти в министерства, агенции, институции на ЕС и международни организации.
- *Частен сектор* - икономически анализатори, консултанти и стратегически съветници в корпорации, банки, инвестиционни фондове, технологични компании и „start-up“ екосистеми.
- *Граждански сектор и медии* - експерти в разработване на политики, оценка на въздействие, създаване на икономическо съдържание, анализ на обществени процеси и медийно присъствие по икономически въпроси.

Първично звено, в което се организира обучението:

Катедра "Обща икономическа теория", Финансово-счетоводен факултет,
Икономически университет - Варна

ЕКИП НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА „ПОЛИТИЧЕСКА ИКОНОМИЯ (ОБЩА ИКОНОМИЧЕСКА ТЕОРИЯ)“:

1. Доц. д-р Калоян Колев – *ръководител на ДП*;

Преподавани дисциплини:

- Методология на научните изследвания
- Поведенческа икономика
- ПЧИ и ТНК в глобалната икономика
- Микроикономика на фирменото поведение и пазарните структури

2. Доц. д-р Калин Господинов

Преподавани дисциплини:

- Методология на научните изследвания
- Съвременни икономически теории

3. Доц. д-р Вениамин Тодоров

Преподавани дисциплини:

- Методология на научните изследвания
- Макроикономика
- Икономика на публичния сектор

4. Гл. ас. д-р Александър Тодоров

Преподавани дисциплини:

- Микроикономика на фирменото поведение и пазарните структури

**Ръководител
на докторска програма:**

/доц. д-р Калоян Колев/

**Ръководител
катедра:**

/ доц. д-р Калоян Колев/

УТВЪРЖДАВАМ

РЕКТОР

(проф. д-р Е. Станимиров)

ПЛАН НА ДЕЙНОСТИТЕ

*(съгласно Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна и
Стандарт за разпределение на дейностите по обучението на докторанти в
ИУ-Варна)*

по докторска програма: „Политическа икономия (Обща икономическа теория)”

Област на висшето образование: 3.8 Икономика

Професионално направление: 3. Социални стопански и правни науки

Общ брой кредити: 180

*(в т. ч. 130 кредита за допускане до защита и 50 кредита за защита на
дисертационен труд пред научно жури)*

ВАРНА

2026

I. ОБРАЗОВАТЕЛНА ПРОГРАМА (не по-малко от 60 кредита)**A. Докторски минимуми.**

№ по ред	Дейности	Форма на контрол	Кредити
1.	ФУНДАМЕНТАЛНИ ДИСЦИПЛИНИ ПО ПН (1 изпит по избор; 10 кредита)		
1.1	Микроикономика (докторско ниво)	Изпит	10
1.2	Макроикономика (докторско ниво)	Изпит	10
1.3	Международна икономика (докторско ниво)	Изпит	10
2.	МЕТОДОЛОГИЯ НА НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ (1 изпит по избор; 5 кредита)		
2.1	Методология на научните изследвания	Изпит	5
2.2	Академично писане и научна етика	Изпит	5
3.	ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНЦИИ (1 изпит по избор; 5 кредита)		
3.1	Статистически анализи	Изпит	5
3.2	Количествени методи в научните изследвания	Изпит	5
3.3	Качествени методи в научните изследвания	Изпит	5
3.4	Софтуерни продукти за подготовка на научни публикации	Изпит	5
3.5	Интернет и офис приложения в научните изследвания	Изпит	5
4.	СПЕЦИАЛНИ ДИСЦИПЛИНИ ПО ДП (1 изпит по избор; 10 кредита)		
4.1	Съвременни икономически теории	Изпит	10
4.2	Икономика на публичния сектор (докторско ниво)	Изпит	10
4.3	Микроикономика на фирменото поведение и пазарните структури	Изпит	10
4.4	Поведенчески икономикс (докторско ниво)	Изпит	10
4.5	ПЧИ и ТНК в глобалната икономика	Изпит	10

Б. Други дейности.

№ по ред	Дейности	Кредити
5.	УСПЕШНО ЗАВЪРШЕНИ КУРСОВЕ ОТ ДОКТОРСКО НИВО - минимум 2 кредита за курс, но не повече от 30 кредита общо за всички курсове	16
5.1	Участие в курсове от докторско ниво, съгласно годишния план на Докторантското училище	Минимум 16 кредита но не повече от 30
6.	ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ И/ИЛИ ЕКСПЕРТНА ДЕЙНОСТ - 14 кредита	14
6.1	Ръководство на семинарни занятия (при възможност за реализиране в рамките на периода на обучение)	от 4 до 12 кредита
6.2	Научно ръководство на дипломни работи	от 2 до 4 кредита
6.3	Рецензии на дипломни работи	от 1 до 3 кредита
6.4	Експертна и консултантска дейност в областта на докторската програма	от 3 до 9 кредита
6.5	Международна мобилност за докторанти по програми за академичен обмен с университети-партньори на ИУ-Варна (при възможност за реализиране в рамките на периода на обучение)	от 6 до 9 кредита
	ОБЩО ПО ОБРАЗОВАТЕЛНА ПРОГРАМА:	60

II. НАУЧНА ПРОГРАМА (не по-малко от 70 кредита)

№ по ред	Дейности	Кредити
1.	НАУЧНИ ПУБЛИКАЦИИ	30
1.1	Публикуван доклад (по 5 кредита)	10
1.2	Публикувана статия или студия (по 10 кредита)	20
1.3	Публикуван доклад, статия или студия в Scopus или WoS (по 30 кредита) (при възможност за реализиране в рамките на периода на обучение)	30
2.	УЧАСТИЕ В НАУЧНИ ПРОЕКТИ – 10 кредита	10
2.1	Участие в научен проект	10
3.	УЧАСТИЕ В НАУЧНИ СЕМИНАРИ, ОРГАНИЗИРАНИ ОТ ДОКТОРАНТСКОТО УЧИЛИЩЕ – 10 кредита	10

3.1	Представяне на междинни или крайни резултати от изследователската работа в рамките на научен семинар, организиран от ДУ	10
4.	ОБСЪЖДАНЕ НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД - 20 кредита	20
4.1	Обсъждане на подготвен в значителна степен дисертационен труд (увод и две глави) пред първичното звено с решение за отчисляване с право на защита	20
	ОБЩО ПО НАУЧНА ПРОГРАМА :	70

III. ЗАЩИТА НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД ПРЕД НАУЧНО ЖУРИ - 50 КРЕДИТА

Ръководител на докторска програма:...

/доц. д-р Калоян Колев/

Ръководител катедра:.....

/ доц. д-р Калоян Колев /